

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2018 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach Wydział II Cywilny Ośrodek (...) w R.

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jarosław Klon

Protokolant: starszy protokolant sądowy Magdalena Kubańska

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2018 roku w Rybniku

sprawy z powództwa Z. A.

przeciwko (...) S.A. w J.

o naprawienie szkód górniczych

1) zasądza od pozwanego (...) S.A w J. na rzecz powódki Z. A. 474 045 złotych (czterysta siedemdziesiąt cztery tysiące czterdzieści pięć złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 28 lutego 2018 roku do dnia zapłaty;

2) dalej idące powództwo oddala;

3) zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 14 400 złotych (czternaście tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

4) nakazuje pozwanemu (...) S.A w J. zapłacić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka (...) w R.:

- 23 703 złote (dwadzieścia trzy tysiące siedemset trzy złote) tytułem opłaty od zasądzzonego roszczenia,

- 12 968,97 złotych (dwanaście tysięcy dziewięćset sześćdziesiąt osiem złotych 97/100) tytułem wydatków sądowych.

UZASADNIENIE

W pozwie przeciwko (...) S.A w J. powódka Z. A. żądała:

- zasądzenia od pozwanego na jej rzecz 382 309,08 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia sporządzenia opinii biegłego z zakresu budownictwa, tytułem odszkodowania za uszkodzony działalnością górniczą budynek mieszkalny, położony w G. przy ulicy (...), a z ostrożności wniosła żądanie ewentualne naprawienia szkód górniczych w tym budynku – czyli przywrócenia go do stanu pierwotnego,

- zasądzenia od pozwanej na jej rzecz kwoty 2952 złotych tytułem kosztów wyceny wartości technicznej budynku mieszkalnego,

- zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W motywach pozwu opisała uszkodzenia budynku spowodowane przez pozwaną, opisała proces ustalania z pozwanym w jaki sposób szkody górnicze zostaną naprawione i skonkludowała, że pomimo uznania przez pozwaną swej odpowiedzialności, szkody nie zostały naprawione ani też nie zostało wypłacone jej odszkodowanie.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany podniósł najdalej idący zarzut przedawnienia roszczenia. Z ostrożności procesowej pozwany wskazał na zasadność restytucji naturalnej a nie jednorazowego odszkodowania. (Odpowiedź na pozew k. 72 – 74 akt sprawy).

Powódka w piśmie procesowym z dnia 5 maja 2016 roku (k.97 – 99 akt sprawy) wskazała, że pozwany uznał jej roszczenie a nadto szkoda miała charakter ciągły. Wskazała też na ewentualne nadużycie prawa podmiotowego przez pozwanego.

Po przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłych R. B. i T. N. powódka ostatecznie wniosła o:

- zasądzenie od pozwanego na jej rzecz 474 045 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia sporządzenia opinii przez biegłego R. B., bądź też naprawienia szkody poprzez przywrócenie budynku do stanu poprzedniego,

Nadto podtrzymała powództwo o zasądzenie kwoty 2952 złotych i żądanie zasądzenia kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego wedle norm przepisanych. (Pismo procesowe k. 689 – 690)

W piśmie procesowym z dnia 12 lutego 2018 roku pozwany nadal wnosił o oddalenie powództwa, ale w zakresie wysokości szkody stwierdził, że podziela stanowisko powódki, że restytucja naturalna jest nieuzasadniona ekonomicznie z uwagi na projektowaną dalszą eksploatację górniczą. W razie przyjęcia odpowiedzialności pozwanego, uzasadnione byłoby zasądzenie odszkodowania w wysokości wartości odtworzeniowej budynku pomniejszonej o koszty naturalnego zużycia. Wartość tą określa opinia biegłego. W zakresie odsetek, zdaniem pozwanego, należne byłyby od daty zmiany powództwa tj. doręczenia pozwanego pisma z dnia 11 stycznia 2018 roku co nastąpiło w dniu 7 lutego 2018 roku. (Pismo k. 695 akt sprawy)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka Z. A. jest właścicielem nieruchomości położonej w G. dla której prowadzona jest księga wieczysta przez Sąd Rejonowy w Gliwicach.

Dowód: odpis księgi wieczystej k. 6 akt sprawy,

W dniu 21 lipca 2010 roku powódka Z. A. złożyła wniosek o naprawienie szkody w jej budynku mieszkalnym. Wskazała na to, że występuje wychylenie budynku, są liczne spękania ścian i sufitów. Nieszczelny jest komin, zwichrowane są: stolarka okienna i drzwiowa, zniszczone są schody.

Dowód: wniosek o naprawienie szkody k. 7 akt sprawy,

W dniu 23 października 2012 roku (...) S.A w K. stwierdziła, że z analizy techniczno – ekonomicznej, wykonanej przez firmę (...) jednoznacznie wynika, że wartość techniczna budynku mieszkalnego jest wyższa od kosztów naprawy szkód górniczych. Poprosiła powódkę o odpowiedź czy zgadza się z propozycją ugodowego załatwienia sprawy o szkody górnicze poprzez wykonanie robót remontowych.

Dowód: pismo (...) S.A. w K. k. 8 akt sprawy,

W dniu 14 października 2014 roku do powódki zostało wysłane pismo przez (...) S.A w J. z informacją, że w związku z przejściem przez (...) S.A. KWK (...) proszą o kontakt z działem szkód górniczych w celu podpisania umowy o naprawienie szkody spowodowanej ruchem zakładu górniczego.

Następnie powódka prosiła pozwanego o doprecyzowanie umowy, jaka została jej przedstawiona. W końcowym etapie do podpisania umowy pomiędzy pozwanym a powódką nie doszło.

Dowód: pismo k. 9 akt sprawy, pisma k. 10 – 14 akt sprawy,

Szkody górnicze w budynku mieszkalnym powódki są pośrednio związane z działalnością górniczą pozwanego. Budynek powódki ulega stałemu skręcaniu i podlega dodatkowym oddziaływaniom, pochodzącym od deformacji powierzchni. Koszt jednorazowego odszkodowania za budynek powódki to kwota 474 045 złotych.

Dowód: opinia biegłego R. B. k. 111 – 124 akt sprawy,

Koszt naprawy budynku powódki wraz z rektyfikacją to kwota 494 593,58 złotych brutto.

Dowód: opinia biegłego T. N. k. 393 – 438 akt sprawy i opinia uzupełniająca k. 626 – 656 akt sprawy,

Sąd zważył co następuje:

Powództwo powódki o naprawienie szkody górniczej poprzez zapłatę jednorazowego odszkodowania okazało się zasadne. Oddaleniu podlegało jedynie roszczenie powódki o zasądzenie kwoty 2952 złotych oraz roszczenie odsetkowe w części za okres od dnia wydania przez biegłego R. B. opinii do dnia 27 lutego 2018 roku.

Bezspornym w sprawie było, że:

- powódka jest właścicielką nieruchomości, opisanej w stanie faktycznym, na której wybudowany jest budynek mieszkalny,
- budynek mieszkalny jest przechylony a przechył wynika z wcześniejszej działalności górniczej pozwanej,
- w budynku mieszkalnym ujawniły się szkody opisane przez biegłego R. B. w jego pisemnej opinii,
- powódka wyczerpała tryb postępowania ugodowego a pozwana proponowała jej naprawienie szkody i przedstawiała ugody, co do restytucji naturalnej,
- pozwana nie negowała swego następstwa prawnego po (...) S.A. w K. – art. 55⁴ k.c.,
- kwota odszkodowania wyliczona została przez biegłego R. B. i brak było zasadności restytucji naturalnej budynku powódki, (opinia biegłego T. N.).

Spornym było:

- czy roszczenie powódki jest przedawnione?
- jeśli nie to od kiedy winny być zasądzone odsetki od żądanej przez powódkę kwoty?

Zanim zostaną rozważone sporne okoliczności koniecznym jest ustalenie, czy do rozstrzygnięcia sporu należało stosować przepisy nowego prawa geologicznego i górniczego – ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz.U.2011.163.981) czy też ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku prawo geologiczne i górnicze (Dz.U.2005.228.1947 j.t)?

Stosownie do treści art. 226 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku ustawa z dnia 4 lutego 1994 roku utraciła moc, z tym że w oparciu o treść art. 222 nowego prawa geologicznego i górniczego do postępowań wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się dotychczasowe przepisy. Na pewno nowa ustawa prawo geologiczne i górnicze weszła w życie od 1 stycznia 2012 roku. Natomiast problem ten był już przedmiotem rozpoznania przez Sąd Najwyższy, który w uchwale z dnia 22 listopada 2013 roku w sprawie III CZP 75/13 orzekł, iż do spraw o naprawienie szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego, w którym zdarzenie wywołujące szkodę, jak i jej powstanie, miały miejsce przed dniem 1 stycznia 2012 roku stosuje się przepisy ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku Prawo geologiczne i górnicze (jedn. Tekst: Dz.U.z 2005 r Nr 228, poz. 1947 z późniejszymi zmianami) Z treści pozwu i oświadczenia powódki – których wiarygodność potwierdza opinia biegłego R. B. – wynika, iż szkoda w budynku mieszkalnym powódki

powstała w wyniku pośredniej działalności pozwanego jeszcze pod rządami dawnej ustawy zwanej dalej d.p.g.g., której normy prawnej w tej sytuacji należało zastosować.

W ocenie sądu nie można przyjąć zasadności zarzutu pozwanej o przedawnieniu roszczenia bowiem z pism k. 8 akt, k. 9 akt, propozycji ugodowej k. 11 i 13 – 14 akt wynika, że zarówno poprzedniczka pozwanego (...) S.A w K., jak i sam pozwany uznawał, że to działalność górnicza doprowadziła do powstania szkód w budynku powódki. W ocenie sądu fakt uznania swej odpowiedzialności jasno z tych pism wynika i aktualnie pozwany, który uznał swoją odpowiedzialność sprowadzał spór do tego czy należy naprawiać budynek powódki, czy też należy wypłacić jej jednorazowe odszkodowanie? Jednak nie było sporu, że pozwana swoją odpowiedzialność za powstanie szkody uznała. W tej sytuacji brak jest podstaw do przyjęcia, że powódka swe roszczenie wniosła zbyt późno i jest ono przedawnione. (art. 92 d.p.g.i.g. w zw. z art. 123§1 pkt. 2 k.c.)

W sytuacji gdy roszczenie powódki nie było przedawnione pozwana wyraźnie stwierdziła, że odszkodowanie winno zostać wypłacone jako jednorazowe odszkodowanie, odzwierciedlające wartość odtworzeniową budynku powódki pomniejszoną o wartość naturalnego zużycia. Takie odszkodowanie wyliczył biegły R. B. i jest to kwota 474 045 złotych. Opinia biegłego R. B. w końcowym efekcie nie była kwestionowana przez powódkę i pozwanego. Stąd powódka zażądała zasądzenia właśnie tej kwoty tytułem jednorazowego odszkodowania na podstawie art. 95 ust. 1 d.p.g.i.g.

W tym miejscu jedynie należy przypomnieć, że rzeczywiście, w oparciu o treść opinii biegłego T. N. jasno widać, że restytucja naturalna, w przypadku budynku powódki, byłaby niezasadna. Stąd na pewno działa tutaj art. 95 ust.1 d.p.g.i.g.

Zatem powódce należało zasądzić od pozwanego kwotę wyliczoną przez biegłego R. B. czyli 474 045 złotych tytułem jednorazowego odszkodowania za wyrządzoną przez pozwanego szkodę górniczą.

Jednak odszkodowanie to nie mogło być zasądzone z odsetkami od dnia sporządzenia przez biegłego B. opinii, czyli od 7 lipca 2016 roku. W ocenie sądu koniecznym jest przypomnienie, że „w wypadku szkód górniczych zasądzenie odsetek ustawowych od daty wyrokowania jest prawidłowe.” (SA w K. z dnia 12 lutego 2016 roku) Idzie tutaj o odsetki dotyczącego jednorazowego odszkodowania wedle d.p.g.i.g. Stąd sąd zasądził odsetki ustawowe od zasądzonej kwoty od dnia 28 lutego 2018 roku do dnia zapłaty. (art. 92 d.p.g.i.g w związku z art. 481 §1 k.c.)

Dalej idące roszczenie o zasądzenie odsetek zostało oddalone jako pozbawione podstawy prawnej.

W ocenie sądu brak było też podstaw do zasądzenia na rzecz powódki kwoty 2952 złotych tytułem zwrotu kosztów opinii dotyczącej wartości jej budynku. Powódka dysponowała przecież opinią (...) z której wynikała wartość jej budynku i to wyższa niż ta ustalona przez jej rzeczoznawcę, i w tej sytuacji brak było podstaw do tego ,aby taką opinię zlecała i stąd oddalenie powództwa w tym zakresie. (Pkt. 2 wyroku)

Powódka praktycznie w całości wygrała proces i w tej sytuacji na podstawie art. 99 k.p.c. w związku z §2 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804) - wedle tekstu pierwotnego (bowiem pozew został wniesiony w dniu 4 lutego 2016 roku, kiedy w widelkach powyżej 200 000 złotych wynagrodzenie wynosiło 14 400 złotych) – należało na jej rzecz zasądzić kwotę 14 400 złotych tytułem wynagrodzenia za profesjonalną reprezentację.

Natomiast w oparciu o treść przepisu art. 113 ustęp 1 w związku z art. 13 i 96 ustęp 1 pkt 12 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2006 Nr 126, poz. 876 z późniejszymi zmianami) sąd nakazał stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Gliwicach kwotę:

- 12 968,97 złotych tytułem wydatków sądowych (stanowiącej sumę wynagrodzenia biegłych R. B. i T. N.) od uiszczenia których powódka była zwolniona,

- oraz kwotę 23 703 złotych tytułem opłaty sądowej.

Sędzia Jarosław Klon